

setter tverrband av tre inn i grøftesidene i bestemt høyde fra botn. Oppå tverrbandene legges så høvelig brede bord eller bakhon i grøftens lengderetning. Det går med relativt lite materialer til denne metode samtidig som arbeidet går raskt. Vanlig kan nemlig 2—3 mann renske botn og legge igjen like fort som Ny engets grøftemaskin graver opp grøfta, det vil m. a. o. si 100—150 m pr. time på relativt stubbereine myrer.

Fortegnelse over litteratur:

- Gjelsvik, Eystein: «Bureising». Noregs Boklag, Oslo, 1939.
 Hagerup, Hans: «Forsøk med ulik sterk grøfting på myrjord». Forskning og forsøk i landbruket, 1953.
 Hagerup, Hans: «Kva myrforsøka viser». Meddelelser fra Det norske myrselskap, 1938.
 Hagerup, Hans: «Forsøk med ulike sterk grøfting av myrjord». Melding frå Det norske myrselskaps forsøksstasjon 1935 og 1936.
 Harildstad, Erling: «Sementrørene og vannet». Norsk Landbruk, 1953.
 Hovd, Aksel: «Dyrkingsforsøk på myr i Trysil 1912—1930». Melding frå D. n. m.'s forsøksstasjon, 1933.
 Hovd, Aksel: «Forsøk på myr i Namdal». Nord-Trøndelag landbruksksselskaps årsmelding, 1953.
 Lende-Njaa, Jon: «Myr dyrking». Grøndahl og Søns Forlag, 1924.
 Lie, Ole: «Torvindustri og myrkultivering i Skottland og Irland». Medd. fra D. n. m., 1954.
 Lie, Ole: «Maskinell dyrking av myr». Medd. fra D. n. m., 1953.
 Lie, Ole: «Maskinell grøfting av myr». Kløverbladet for juni 1955.
 Lie, Ole: «Fra mosemyr til åker og eng». Medd. fra D. n. m., 1950.
 Løddesøl, Aasulv: «Myrene i næringslivets tjeneste». Grøndahl og Søns Forlag, Oslo, 1948.
 Løddesøl, Aasulv: «Orientering om synkningsproblemet på myr». Medd. fra D. n. m., 1955.
 Lømsland, D.: «Om grunnlaget for vannregulering på myr». Medd. fra D. n. m., 1946.
 Monrad, K.: «Grøfting av Myr». Medd. fra D. n. m., 1904.
 Smith, J. Heggelund: «Litt om Ny Jords virksomhet». Norsk Landbruk, 1955.
 Smith, J. Heggelund: «Kanaliserings og grøfting i jordbruket». Landbruksdepartementets Film- og Billedkontor, skrift nr. 8.
 Ødegaard, Martin L.: «Torvgrøfter». Ny Jord, 1953.

SITKAGRAN I KYSTSTRØKENE.

Etter tidsskriftet «Norden» nr. 18, 1955.

Det vil være kjent at det innen Salten Skogselskap har vært forsøkt med planting av sitkagran (Alaskagran) som skogforsøksleder A. Smitt ved Vestlandets forstlige Forsøksstasjon, etter sin studiereise i 1916—17 til Nordvest-Amerika, fant måtte kunne passe i vårt lands kyststrøk — også i Nord-Norge. Det tok imidlertid lang tid før det lykkes forsøksstasjonen å skaffe sitkafrø så langt nord i Alaska at det kunne svare til de klimatiske forhold i Nordland.

I 1927 fikk Salten Skogselskap fra Vestlandets forstlige Forsøksstasjon 17.000 4 års planter av sitkagran av frø fra forskjellige steder i det nordlige Alaska, til utplanting i høvelige felter i kyststrøkene

etter forsøksstasjonens instruksjoner. Det vesentligste av plantene ble satt ut i Lofoten og Vesterålen. Senere har det år om annet vært plantet sitkagran i den utstrekning det har vært tilgang på frø og planter, men sitkafrø av høvelig proveniens (herkomst) har det vært meget vanskelig å få tak i og dertil meget kostbart — og i krigsårene var det selvsagt hel stans.

Imidlertid har de eldste sitkaplantinger gledeligvis begynt å sette kongler med spiredyktig frø. I 1951, altså 24 år etter planting, var det første år det var så meget kongler at sankning kunne foretas. Det ble sanket ca. 134 kg kongler, hvorav ble utvunnet 10 kg frø. Sommertemperaturen var ikke videre gunstig for konglenes og frøets utvikling, så frøets spirekraft ble bare ca. 35 %.

I 1954 ble konglesettingen på sitkagran å betegne som rik, og alle kongler som var å få tak i ble sanket, og etter avtale sendt for klenging ved Vestlandets forstlige Forsøksstasjons klengstue, Bergen. Det ble sanket i alt 1060 kg kongler (37,20 hl), hvorav 1000 kg fra plantinger i Lofoten og Vesterålen og 60 kg fra 3 felter i Sør-Salten. Konglesankingen i Lofoten og Vesterålen ble som i 1951 besørget under kontroll av herredsskogmester A. Angell.

Resultatet både av konglenes klenging og analysen av frøet ved forsøksstasjonen ble over all forventning, idet frøutbyttet ble 53,5 kg rensset frø med spireevne innen 20 døgn for de forskjellige provenienser gjennomsnittlig 92,62 %. Dermed vil Salten Skogselskap være selvberget med sitkafrø for de nærmeste år framover inntil det blir nytt kongleår.

Sitkagranen er mer motstandsdyktig mot vind enn vanlig gran, og denne egenskap kommer godt med i kyststrøkene, men den krever god, frisk, fuktig jord og så stor nedbør og luftfuktighet som mulig. På for skrinn og tørr jord vokser den dårlig. Virket er godt. På lune og beskyttede lokaliteter hvor vanlig gran antas å gå tilfredsstillende er det forsåvidt ingen særlig grunn til å plante sitka framfor vanlig gran. Sitkagranen fordrer kanskje litt større lyskrav enn vanlig gran, iallfall de første år etter planting. For sterk lauvskogskjerm nedsetter veksten.

På god jord og i fri oppvekst har sitkagranen vist god vekst. Det kan nevnes at i Lofoten er målt årsskudd på ca. 85 cm og i W. D. Hals fredskogfelt, Stokmarknes, ble målt i 1947 nøyaktig 1 meters årsskudd på 2 trær, i begge tilfelle 20 år etter planting. Ingen under at Hals var svært hippen på å plante sitka.

I denne forbindelse skal man få gjøre plantefelteiere oppmerksom på at de ved inntreffende konglesetting ikke bør ta seg til å sanke og klenge sitkakongler m. v. uten skogoppsynets kontroll. Dette bl. a. av hensyn til at de forskjellige provenienser ikke skal bli blandet sammen, slik at kontrollen tapes for den videre utvikling.